

Verslag sectoroverleg kinderopvang

3 februari 2017

Aanwezigheidslijst

Ann Lobijn (VVSG), Marielle Bastiaens (Europese Commissie), Koen Rummens (Kind en Gezin), Martine Smets (Kind en Gezin), Sandra Van der Mespel (VBJK), Bart Declercq ('t Opzet), Leen Walravens (Steunpunt VVSG), Hilde Van Rie (VVSG kinderdagverblijven), Katia Nauwelaerts (AGO Antwerpen), Karleen De Rijcke (Pedagogische dienst stad Gent), Mia Brumagne (PTO Leren@Vaart), Mia Houthuys (Landelijke KO), Katrien Melis (Stekelbees), Liesbet Van Tendeloo (Thuishulp), Annelies Claes (Kikoen), Carine Breugelmans (KIKO), Dina Librecht (Komma), Carina Kenis (IGO), Silvie Tavernier (Partena), Ann Van den Brande (Vlaams Welzijnsverbond), Wim Van Esch (Unizo), Hans Desmedt (Infano), Ingrid De Meerleer (Solidariteit voor het Gezin), Sara Mouton (Vlaamse Gemeenschapscommissie), Van Leemput-Bogaerts Katrijn (Werkgroep Vlaamse Diensten), Luc Simoens (Stad Brussel), Karolien Huylebroek (Artevelde Hogeschool en XZeko), Ine Indesteege (PTO Limburg Steunpunt Kinderopvang), Thaila Stoffelen (PTO Knisper Cego), Niels Massart (PTO Knisper VDKO), Lobke Van Hee (VoorZet), Geert Derwael (UnieKO), Katrien Gerard (Kind en Gezin), Rocky Zutterman (De Blauwe Lelie), Filip Winderickx (Kind en Gezin) en Katrien Vermeersch (Kind en Gezin).

Verontschuldigd

Anne Moisson (Scholengroep 8 Brussel), Elke Verdoodt (Felies), Lutgard Vrints (Gezinsbond), Heidi Schuddinck (Kind en Gezin), Inge Duchateau (Kind en Gezin), Marik Eeckhaut (stadsbestuur Dendermonde)

Algemeen

Bij dit verslag hoort ook een powerpoint die meegestuurd wordt en ook op de website komt.

Welkom

Nieuwe collega's bij Kind en Gezin

- Koen Rummens wordt coördinator klantenbeheer Team Oost (Limburg en Vlaams-Brabant).
- Nieuwe klantenbeheerders:
 - o Team Oost: Annelies Van Den Eynde
 - o Team West: Athena Aspeslagh
 - o Team Noord: Leen Willemsen en Fleur Demoor
- Pieter Dewael van Team Centrum heeft een nieuwe functie bij team beheer.
- Dries Tirry is de nieuwe collega bij databeheer.

Nieuwe aanpak sectoroverleg – zie ook powerpoint (Filip Winderickx)

Filip Winderickx licht het nieuwe sectoroverleg toe. Naast het sectoroverleg zijn er nog andere organen waarin er overleg is met de sector:

- Het Raadgevend Comité heeft een formele adviesfunctie ten aanzien van Kind en Gezin. De leden zijn aangesteld door de Vlaamse Regering. Hierin zijn ook de sector en belangengroepen vertegenwoordigd.
- Vanuit de afdeling Kinderopvang zijn er verschillende inhoudelijke werkgroepen waarin de sector aanwezig is. Hierin wordt meer in de diepte op verschillende thema's ingegaan:
 - Het Voortgangsoverleg dat mede op vraag van de sector na de invoering van het decreet kinderopvang werd opgestart om de transitie op te volgen. Deze groep formuleert voorstellen om bij te sturen die vervolgens aan het Raadgevend Comité of de minister worden voorgelegd.
 - Andere werkgroepen waar we in overleg gaan rond inhoudelijke thema's: de Stuurgroep Sociale Functie, het Stakeholdersoverleg inkomenstarief, De Ondersteuningsstructuur Kinderopvang, ...
 - Nieuwe werkgroepen kunnen worden opgestart in functie van de noden.
- Het sectoroverleg komt 3 maal per jaar samen. Inhoud: zie powerpoint
 - Het is een check-in overleg waardoor je up to date bent en waarin je zaken kan signaleren.
 - De agenda wordt samengesteld met de voorbereidingsgroep op basis van de vragen die leven en binnengekomen vragen. De voorbereidingsgroep is samengesteld uit het Vlaams Welzijnsverbond, Unizo, KIKO, VVSG en Kind en Gezin. Ook het verslag wordt hierin bekeken, waarna het op de website komt.
 - Vragen kunnen gestuurd worden via deze organisaties of aan sectoroverlegkinderopvang@kindengezin.be.
 - Dit e-mailadres is enkel voor de leden van het sectoroverleg. De vraag is om het niet te verspreiden bij de organisatoren! Het communicatiekanaal voor organisatoren is klantenbeheer of de Kind en Gezin-Lijn (bv. voor attesten inkomenstarief)
 - De vragen moeten van belang zijn voor (een deel van) de sector.
 - We kunnen geen vragen van individuele dossiers opnemen.
- Samenstelling
 - Omwille van diversiteit en mogelijkheid tot interactie moeten we de aanwezigheid beperken tot 1 persoon per organisatie. Er zijn vertegenwoordigers van gebruikers, koepels en vakbonden, aanbieders baby's en peuters, buitenschoolse opvang; ondersteuning kinderopvang, lokale coördinatoren, overheden en Kind en Gezin.
- Kunnen er extra gebruikersvertegenwoordigers toegevoegd? Nu zijn er de Gezinsbond en het Vlaams Netwerk tegen armoede. Is er voor buitenschoolse geen koepel van ouderverenigingen? Belangrijk is dat ze kunnen spreken over thema's op niveau van Vlaanderen en Brussel en niet over lokale situaties. In functie van vertegenwoordiging van gebruikers wordt ook de Klachtendienst van Kind en Gezin mee uitgenodigd op het sectoroverleg.

Verslag vorige vergadering van 21 oktober 2016

Voor de opvolging van de inspectieverslagen was vorige keer afgesproken dat er een werkgroep zou worden opgestart, maar dit stond niet in het verslag. Dit punt komt op dit sectoroverleg terug aan bod.

Het verslag van 21 oktober 2016 wordt goedgekeurd.

Geschillencommissie Kinderopvang (Filip Winderickx)

De Europese wetgeving zegt dat elke sector die met gebruikers werkt een alternatieve geschillenregeling moet hebben die niet via gerechtelijke weg gaat. Als dit niet in de sector georganiseerd wordt, kan men terecht bij Federale Consumentenombudsdienst (FCOD). Voor contractuele en financiële geschillen tussen ouders en opvang verwijst de Klachtendienst van Kind en Gezin door naar deze ombudsdienst. Kind en Gezin wil met deze dienst samenzitten. Intussen kregen we van de Vlaamse Ombudsdienst de visie dat dit niet federaal kan opgenomen worden, maar op niveau van de Vlaamse overheid en zij zijn bereid dit op te nemen. Kind en Gezin gaat hierover met hen in overleg.

Opmerkingen uit de sector

- Opgelet voor verwarring en strijd tussen de verschillende ombudsdiensten, bv. tussen de ombudsdienst van een stad, de federale, Unia. Ouders shoppen ook tussen diensten.
- De vraag aan de Federale Consumentenombudsdienst is zeker ook om meer info over de concrete geschillen te krijgen want hun jaarverslag geeft hierover onvoldoende info. De sector kan daarvan leren. En hoe werken ze? Zo is er bijvoorbeeld de ervaring dat zij het antwoord van de organisator aan de FCOD doorsturen naar de klant, wat de relatie met deze ouder niet bevordert.

Stand van zaken Generatiepact en jongerenbonus (David Vits)

Het Generatiepact is een federale maatregel die in 2007 gestart is om jongerenbanen te creëren. In Vlaanderen werd dit, naast o.a. ouderenzorg, ook ingezet op buitenschoolse kinderopvang ingezet om ofwel extra plaatsen ofwel extra dienstverlening te creëren.

Op hetzelfde moment was er een oproep voor IBO-plaatsen. Organistoren konden zowel intekenen generatiepactmaatregelen als op IBO-plaatsen.

De jongerenbonus is door de staatshervorming overgegaan naar de gewesten. Binnen de Vlaamse overheid zijn de middelen toegewezen aan het beleidsdomein Werk. Binnen de besparingsmaatregelen is afgesproken om deze maatregelen uit te doen.

De Vlaamse Regering heeft dit intussen goedgekeurd, het wordt nu behandeld in het Vlaams Parlement.

Jongeren die minder dan 30 jaar zijn en binnen de regeling van de Jongerenbonus / het Generatiepact aan de slag zijn in de buitenschoolse opvang, kunnen vanaf 15 maart 2017 niet meer vervangen worden. Zij die nu in de maatregel zitten kunnen blijven tot ten laatste 31 december 2018.

De sector bevestigt de bezorgdheid rond de tewerkstelling en de opvangplaatsen. Kind en Gezin deelt deze bezorgdheid.

Een werkgroep onder voorzitterschap van het kabinet Muyters is van start gegaan om de bezorgdheden te onderzoeken en om na te gaan in welke mate en hoe (eventueel) kan worden gecontinueerd. Zijn er andere maatregelen binnen Werk? De sociale partners zullen ook worden betrokken. Specifiek is dat het in de buitenschoolse ook mag gaan om jongeren met kwalificaties.

Het gaat om afgerond 150 VTE's en 500 plaatsen, gefinancierd door de middelen van de jongerenbonus (generatiepact) + omkaderingspremie (Kind en Gezin). Deze plaatsen zijn vergund en niet gesubsidieerd.

De plaatsen die in die periode via een 2^e oproep zijn verdeeld zijn reguliere IBO-plaatsen, gefinancierd door middel van ge-co-premie, RSZ-vermindering en plaatssubsidie Kind en Gezin, en zijn niet bedreigd.

Er is vanuit de sector ook bezorgdheid over de manier waarop de uitdoving is beslist: eerst afschaffen en pas als de sector reageert gaat men verder kijken. Kind en Gezin was ook niet op voorhand op de hoogte.

De oplossing 'tijdelijk werkervaring' is geen oplossing wegens de te korte duur van de tewerkstelling en dit omwille van het belang van de continuïteit van begeleiding voor de kwaliteit van de opvang. Tevens zijn de middelen die ermee gepaard zijn, te laag.

Er is geen link met de toekomstige regelgeving voor buitenschoolse.

Stand van zaken lokale diensteneconomie (Sylvia Walravens)

Vanuit het nieuwe decreet over de lokale diensteneconomie wordt verwacht dat er voor minstens 5 voltijdsequivalenten tewerkstelling is. Werk en Sociale Economie bevestigde in de zomer dat men een afwijking voor kinderopvang zou maken. Wel houdt men er best rekening mee dat er dan verhoudingsgewijs minder subsidie zal zijn. Daarom is het goed na te gaan hoe de krachten gebundeld kunnen worden om aan de 5 VTE te geraken. Werk en Sociale economie heeft projectbegeleiders ter beschikking die het proces lokaal kunnen begeleiden.

De sector neemt hierover contact op met Werk en Sociale Economie. Kind en Gezin bevestigt de vraag naar de afwijking nog eens bij haar contactpersoon.

Stand van zaken flexibele opvang (Filip Winderickx en Martine Smets)

Er zijn nu al subsidies om flexibele opvang mogelijk te maken. De Vlaamse Regering wil ook verder inzetten op flexibele opvang.

De voorbereidingen zijn volop bezig. Er is eerst overleg nodig met het kabinet van de minister.

Ook de diensten voor gezinszorg en thuiszorg krijgen vragen van ouders naar occasionele en flexibele opvang. Dat zijn vaak vragen waar de reguliere kinderopvang geen oplossing voor heeft, bv. alleenstaande ouders in ploegendienst. De vraag is of er voor het beantwoorden van de behoefte aan flexibele en occasionele opvang ruimer wordt gekeken dan naar de KO sector. Het antwoord is ja, het probleem gaat ruimer dan kinderopvang alleen.

Een probleem is dat die opvang door diensten gezinszorg en thuiszorg niet fiscaal aftrekbaar is.

Gaat het enkel over atypische uren of ook dringende opvang nodig? Ja, we bekijken het heel ruim.

Campagne risicoanalyse, wennen en buiten spelen – zie ook powerpoint (Greet Wissels)

Planning en inhoud: zie powerpoint

- Risicoanalyse: er komt een tweede reeks workshops. Na de tweede reeks vormingen zal er een vormingspakket gemaakt worden dat kan gebruikt worden door bv de diensten voor onthaalouders (2018)
- Veilig slapen: de koepels kregen het boekje niet. Ze worden bijgedrukt en dan zullen we ze bezorgen.
- Op de planning
 - Wennen: uitbreiding van de info op de website, artikel in Kiddo en in het Kind en Gezin magazine ouders
 - Buiten spelen: sensibiliseren en opvang ondersteunen, eerst worden goede praktijken en materiaal verzameld
- Demo leermodule veilig slapen
 - Preventiemaatregelen zijn niet veranderd. Ze worden uitgelegd, met de reden waarom het belangrijk is om het te doen.
 - Tips voor gesprekken met ouders
 - Meer info over wennen (opvang en ouders aan het woord)
 - Verduidelijking attest slaaphouding (filmpje, oefeningen)
 - Aantal tips en ervaringen
 - Ook een spel: zoek de risico's
- Opmerkingen van de sector:
- De sector vindt het inloggen in die leermodules een drempel. Daardoor wordt het gebruik er van beperkt. Kind en Gezin vraagt nog eens na waarom dat nodig is en of dat niet afgeschaft kan worden.
- Het omzetten van informatie en aanbevelingen in gedrag vraagt veel tijd om iedereen. De vraag is om hiervoor inspanningen te blijven doen.

- Het is ook belangrijk om aandacht te besteden aan het toegankelijk maken van de methodieken. Bv. In het ECCE AMA project werd met de Blauwe Lelie in Brugge een avond ingericht waar kinderbegeleiders onder begeleiding een account konden maken.
- Ook aandacht besteden aan het promoten naar het 7e jaar kinderzorg.
- Kan er ook aandacht besteed worden aan schoolkinderen, bv. voor jongere kinderen die nog moeten slapen. Ook het wennen is daar relevant. Idem met buiten spelen.
- VIGEZ heeft vorming rond bewegen van kinderen, vaak gelinkt aan buitenspelen. Best daar gaan kijken of er samenwerking mogelijk is in plaats van alles zelf te ontwikkelen. Het is niet de bedoeling dat Kind en Gezin nieuwe materiaal zal ontwikkelen omdat er veel organisaties al goed materiaal hebben. We gaan ook verwijzen waar er goede voorbeelden en materiaal is.
- Het is goed om te starten met de eerste stap: waarom gaat men niet naar buiten? Omwille van de risico's? Het project buitenspelen zal niet worden benaderd vanuit de risico's maar vanuit het belang en het plezier van het buiten spelen. Toch moet men de risico's meenemen, maar op een andere manier.
- Partena heeft ook rond dat thema gewerkt en wil graag de ervaringen delen.
- Landelijke Kinderopvang heeft het project Magda met het doel om te komen tot leuke dingen om buiten te spelen en wil dit ook delen met de sector.
- Het is ook belangrijk dat het op maat is van de onthaalouders. Buitenspel scoort laag bij de tevredenheid van ouders. Het is hierbij ook goed dat de diensten dit ondersteunen. Onthaalouders gaan na een lange werkdag niet vaak spontaan op zoek naar materiaal.
- Ook een pleidooi om aandacht te besteden aan starters en scholen.
- Zien we een verschil in waar er meer of minder buiten gespeeld wordt, bv. via MemoQ? Daar zijn geen gegevens over.
- Bij Infano ziet men een verschil tussen een stedelijke en landelijke omgeving.
- In het kader van de wens om in de buitenschoolse ook meer gebruik te maken van schoolinfrastructuur, ook nagaan hoe we kunnen leuk buitenspelen in een schoolomgeving (bv. betontegels) en toch een gevoel van vrije tijd geven. Daar zijn weinig goede voorbeelden van. Waarom geen overkoepelend congres voor kinderopvang en onderwijs?
- Ook buiten slapen? Buiten slapen kan, de risico's zijn dezelfde, maar buiten slapen is geen vervanger van buiten spelen. We nemen het mee.

Handleiding kindermishandeling VK Brussel – zie ook powerpoint (Greet Wissels)

Er zijn twee te onderscheiden situaties:

1. Verontrusting over een situatie in het gezin zelf

Dit gaat over intrafamiliale situaties, niet over grensoverschrijdend gedrag in de opvang zelf.

De Vertrouwenscentra Kindermishandeling (VK) krijgen weinig signalen van kinderopvang als er ongerustheid is over een kind in de thuissituatie. VK Brussel heeft een instrument (stappenplan) voor de kinderopvang gemaakt. Kind en Gezin zal het materiaal mee bekend maken.

In de buitenschoolse ervaart de sector soms weerstand van de scholen en CLB's om de buitenschoolse opvang te betrekken bij gevallen van verontrusting.

Ook is er al door een VK aan een organisator gevraagd om klacht bij de politie neer te leggen omdat ze organisator is, en dat heeft hen er toe aangezet om niet verder te gaan.

Er is wel voor gekozen dat er 1 instantie het kind opvolgt. Protocol van moed: er moeten overleg en samenwerking zijn.

Binnen de sector is er ook duidelijkheid nodig over opvolging. Vanuit het argument van privacy worden medewerkers kinderopvang die verontrusting hebben aangekaart bij VK niet op de hoogte gehouden van dossier. Dat geeft de medewerkers de indruk dat er geen gevolg gegeven wordt aan probleem/signaal.

2. Grensoverschrijdend gedrag in de kinderopvang zelf

Voor de onlinecursus grensoverschrijdend gedrag in de opvang is er een profiel voor schoolkinderen op komst.

Aanpak van verslagen Zorginspectie door klantenbeheer (Filip Winderickx en Tom de Troy)

Er zijn vragen over de procedure die een voorziening moet volgen na het ontvangen van een verslag van Zorginspectie. Als er een verslag is dat tekorten in de opvang vermeldt, gaat Kind en Gezin niet meer zelf actief de opvang bevragen naar de acties. In het kader van responsabilisering wordt van de organisator verwacht dat hij een plan van aanpak maakt om mee aan de slag te gaan. Vandaag doen we een oproep om hierover een werkgroep op te starten omtrent deze werkwijze. Deelnemers zijn:

- Hilde Van Rie (VVSG kinderdagverblijven)
- Mia Brumagne (PTO Leren@Vaart),
- Liesbet Van Tendeloo (Thuishulp)
- Een ondersteuner (Via Karolien Huylebroeck)
- Ine Indesteeghe (PTO Limburg Steunpunt Kinderopvang)
- Geert Derwael (UnieKO) Hans Desmet Infano
- An Van den Brande (Vlaams Welzijnsverbond)
- Sylvie Tavernier (Partena)
- Bart Declercq ('t Opzet)
- Rocky Zutterman (De Blauwe Lelie)

Actieplan kleuterparticipatie – zie ook powerpoint (Christine Faure)

Er is een gemengde ambtelijke werkgroep opgesteld (Kind en Gezin, Onderwijs, Agentschap Binnenlands Bestuur en Inburgering, onderzoekers). Ook gebruikers zijn betrokken via Gezinsbond, Netwerk Armoede en Minderheden forum. Er is een gemeenschappelijke visietekst die voorgelegd is op de gemengde beleidsraad Welzijn en onderwijs. In de beleidsbrieven van de 3 betrokken ministers is ook aandacht voor de kwaliteit van de overgang opgenomen.

De beleidsraad gaf de opdracht om een actieplan op te stellen rond 4 pijlers: structurele continuïteit, pedagogische continuïteit, professionele continuïteit en continuïteit met thuis en de buurt. Er wordt onder meer gekeken naar knelpunten in de regelgeving, goede praktijken, uitwisselingsmogelijkheden.

De visietekst is nog niet openbaar gemaakt omdat de tekst nog niet formeel gevalideerd is door alle kabinetten. Toch wil Kind en Gezin al nagaan wat de sector er van vindt en hoe we die acties kunnen verfijnen. Kind en Gezin wil inzicht krijgen op de praktijk. Er zou een startconferentie komen om goede praktijken te tonen en een kans te geven proefprojecten op te starten.

Op 22 september is er een conferentie voor kinderopvang en onderwijs om 3 onderzoeksprojecten hierrond van VBJK voor te stellen. Erna zou de conferentie van de gemengde werkgroep komen.

VVSG ziet een link met lokaal kinderarmoede beleid en wil dit laten doorstromen naar goede praktijken, maar het moet in een ruimer kader rond armoede gezien worden.

De sector is benieuwd naar de inhoud van dit actieplan. Kind en Gezin kan snel naar buiten te kunnen komen met de visieteksten en zullen aandringen om dit snel te kunnen delen..

In het kader van een AMIF-oproep starten nu ook een aantal proeftuinen rond kleuterparticipatie en ouderbetrokkenheid. Dit wordt getrokken vanuit inburgering, maar Kind en Gezin is wel betrokken. Vraag aan Kind en Gezin om de resultaten van deze proeftuinen actief mee op te volgen en te verspreiden.

Bevraging lokale loketten en gemandateerde voorzieningen (GMV) – zie ook powerpoint (Sylvia Walravens)

Er lopen 2 enquêtes. De bedoeling was om een zicht te krijgen op wat er op het terrein gebeurt.

1. De Vlaamse Regering besliste eerder de middelen voor de gemandateerde voorziening te heroriënteren. Deze beslissing kadert binnen de besparingsmaatregelen. Om de situatie in kaart te brengen heeft Kind en Gezin de betrokken organisatoren bevraagd via een online-enquête. De resultaten enquête over de gemandateerde voorzieningen worden verwerkt. Vanuit de resultaten zal er gewerkt worden naar een voorstel dat een zorgzame transitie naar de nieuwe situatie moet mogelijk maken. De sector zal bij dit proces betrokken worden.
2. De enquête over de lokale loketten loopt op dit ogenblik. Midden januari was de response maar 60%. De provinciale consulenten Kinderopvang van Kind en Gezin benaderen diegenen die nog niet geantwoord hebben.

Het nadeel is dat je die maar voor één gemeente kan invullen. Men kan hiervoor een e-mail sturen aan Sylvia.Walravens@Kindengezin.be om het open te stellen. Bij gebruik van een andere browser of PC zou het wel lukken.

De info over de lokale loketten zal ook ontsloten worden naar de sector zodat ze ter inspiratie kan worden gebruikt.

Er is de bezorgdheid vanuit de organisatoren over de software van de digitale loketten. Organisatoren hebben dan de moeilijkheid om met die diverse softwarepakketten om te gaan. Daarnaast zijn er de lokale regels rond de omgang met vragen.

De VVSG hoort ook dat in sommige gemeentes de samenwerking tussen het Lokaal Loket en organisatoren kinderopvang niet vlot verloopt. Organisatoren kinderopvang zijn niet altijd bereid te participeren aan het Lokaal Loket of gegevens te delen.

Het voorstel is om na de resultaten met de sector, de VVSG en een aantal lokale besturen hierrond samen te zitten.

Stand van zaken Centra Inclusieve Kinderopvang – zie ook powerpoint (Sylvia Walravens)

In 2014 zijn de Centra opstart.

In 2015-2016 is er vooral rond outreaching gewerkt. Er is veel geïnvesteerd in sensibiliseren, via Lokaal Overleg, toeleiders, VAPH-voorzieningen, artsen, ziekenhuizen, ...

Er is ook ingezet op het uitbouwen van netwerken en ondersteunen van organisatoren. Ze vertrekken vanuit een specifieke vraag en kijken naar het netwerk rond het kind waarbij ze de verschillende actoren op mekaar afstemmen. Ze stellen lerende netwerken rond organisatoren op om ervaringen en expertise uit te wisselen. Het is de intentie van Kind en Gezin om die expertise op termijn te bundelen en te delen.

In 2015 zijn er 206 opvanglocaties bereikt. De verwachting is dat er in 2016 meer zullen zijn.

De centra brengen jaarlijks verslag uit van hun activiteiten.

Aandachtspunten zoals deze momenteel worden ervaren. Het is niet evident om als organisator naar andere organisatoren te gaan.

De vraag naar inclusieve opvang is nog beperkt en verschilt regionaal. Het idee 'inclusieve opvang' is geen verworvenheid, bv. soms weerstand bij hulpverleners, artsen, ... Blijvende aandacht voor inclusieve opvang is belangrijk. De opvang zelf stelt zich ook nog de vraag of ze voldoende competenties heeft om inclusieve opvang te doen, vanuit hun pedagogische competenties is er zeker ruimte voor. Andere knelpunten kunnen zijn: de basiskwaliteit, verpleegkundige handelingen, ...

(Het KB over verpleegkundige handelingen wordt momenteel herschreven. Men zal hierbij een aantal handelingen mandateren aan de medewerkers in de kinderopvang, onderwijs, jeugdzorg.)

Is er uitbreiding naar zorgregio's toe? Er is nog geen uitbreiding voorzien. We willen eerst 5 jaar evalueren. Centra kunnen pragmatisch met zorgregio's omgaan, als dat haalbaar is.

Stand van zaken pedagogische ondersteuning en attest draagkracht – zie ook powerpoint (Els Pauels)

Er is een verschil tussen de PTO's (de projecten) en de pedagogische ondersteuningsorganisaties

1. Projecten (PTO's)

De 11 projecten pedagogische en taalondersteunende projecten (PTO's) zijn verlengd tot 31 december 2017. Ze zijn gestart in 2013 voor de pedagogische en taalondersteuning van baby's en peuters. Ze ondersteunen de zelfstandige gezins- en groepsopvang. Er zijn momenteel geen nieuwe projecten mogelijk.

De PTO's merken op dat het goed is dat de PTO's verlengd zijn. Dit is zeer nuttig, bv. voor de ondersteuning bij de invoering van MeMOQ. Maar het is niet gemakkelijk om met tijdelijke verlengingen te werken, zowel qua personeel als voor de kleinere organisatoren.

2. De pedagogische ondersteuningsorganisaties

Deze zijn niet te verwarren met de PTO projecten hierboven.

Er werd een voorstel van BVR voor de erkenning van de pedagogische ondersteuningsorganisaties voorbereid, maar de beslissing over de pedagogische ondersteuning zit nu op niveau van de Vlaamse Regering. Het is een kwestie van budget en van bepaalde keuzes die gemaakt moeten worden. Wij kunnen hierover momenteel geen informatie geven.

In het vergunningsbesluit staat dat een organisator een overeenkomst met een erkende pedagogische ondersteuningsorganisatie moet hebben. Zolang die er niet is, kan je geen overeenkomst sluiten.

We kunnen nu nog iets zeggen over de voorwaarden voor dergelijke pedagogische ondersteuningsorganisaties.

De sector merkt op dat in de oproep van de vorige uitbreidingsronde de vraag werd gesteld of men aangesloten was bij een pedagogische ondersteuningsorganisatie. Dit veroorzaakte heel wat ongerustheid omdat die er niet zijn. De criteria van de huidige ronde liggen niet vast. Het voorstel is om een kleinere hogere score te geven aan zij die als pedagogische ondersteuning hebben (eigen ondersteuning of via PTO of plannen om dit te regelen). Hiermee willen we het signaal geven dat we pedagogische ondersteuning belangrijk vinden. Het telt echter maar mee voor 2 van de 12 punten.

Ook de bepaling van het attest draagkracht, aan te leveren door een erkende pedagogische organisatie is zonder voorwerp. Er kan dus geen attest draagkracht worden uitgereikt. De opvang moet dan ook niet aan deze voorwaarde voldoen.

Het Raadgevend Comité gaf het advies om het attest draagkracht te schrappen uit het vergunningsbesluit. Het is wel de bedoeling om de draagkracht van de kinderbegeleider op te volgen. Dit is een advies, maar moet nog politiek worden besloten.

MeMoQ: inspectie en zelfevaluatie (Martine Smets)

MeMoQ staat voor Meten en Monitoren van pedagogische kwaliteit van baby's en peuters. Het pedagogisch raamwerk is reeds beschikbaar en verspreid.

Als een volgende stap zijn er 3 instrumenten aangemaakt:

1. Wetenschappelijk instrument. Dit gaat de algemene kwaliteit in Vlaanderen na (dus geen uitspraak over de kwaliteit van individuele voorzieningen). De resultaten van de 0-meting worden gefinaliseerd. Ze worden binnenkort eerst aan minister Vandeurzen voorgesteld. In april krijgt de klankbordgroep deze resultaten. Aansluitend wordt de ruimere sector geïnformeerd.
2. Het monitoringinstrument voor Zorginspectie
3. Het zelfevaluatie-instrument is uitgetest door de voorzieningen. Dit wordt nu door de communicatiepartner van Kind en Gezin bekeken op het vlak van duidelijke taal en lay-out.

We verwachten in april een versie op de website te hebben en eind april op papier.

In de klankbordgroep worden ook nog wat zaken besproken, bv. de pedagogische norm die wordt vastgelegd en hoe we daar mee om gaan.

Voor Kind en Gezin is dit een heel belangrijk project waarvan we weten dat het een tijd zal vragen om het in de praktijk toe te passen. De invoering zal worden ondersteund door Kind en Gezin en partners.

Het is de bedoeling om binnen een aantal jaren een nieuwe meting te doen met het wetenschappelijk instrument.

Gaat de inspectie na de invoering onmiddellijk van start met de norm? Neen, want er moet nog een ministerieel besluit zijn om de pedagogische norm in te voeren omdat in het vergunningsbesluit staat dat de minister de pedagogische norm zal bepalen. De klantenbeheerders van Kind en Gezin moeten ook nog opgeleid worden en hun aanpak bepalen. Er is ook nog overleg met Zorginspectie over hoe zij er mee aan de slag gaan. We gaan er ook van uit dat niet iedereen onmiddellijk de norm zal halen, gezien het een groeiproces is. Het is nog te vroeg vandaag om hierover concreet te kunnen informeren.

Kan de Zorginspectie geen toelichting over hun aanpak aan de sector geven? Kind en Gezin zal deze vraag meenemen naar Zorginspectie, maar vraagt ook dat de sector die vraag aan Zorginspectie rechtstreeks stelt. Kind en Gezin haalt aan dat de geplande klankbordgroep een kanaal is om dit door de sector verder te bespreken.

Kind en Gezin zal op termijn de werkwijze met het instrument, de norm en handhaving evalueren.

Krijgen de diensten ook een ondersteunende tekst om MeMoQ in te voeren bij onthaalouders?

Er wordt opgemerkt dat dit een mijlpaal is voor de kinderopvang in Vlaanderen, dat het een mooi traject is en dat dit mede komt door de grote betrokkenheid van de sector.

Strategische oefening gezinsopvang (Filip Winderickx)

We kunnen nu nog geen inhoudelijke informatie geven, maar wel toelichten waar we met het traject staan.

De verwerking van de resultaten van de focusgroepen zijn gebeurd, verbetervoorstellen zijn geformuleerd. We moeten deze strategische oefening samen met het statuut van onthaalouders in een breder verhaal zien. Op niveau van de Vlaamse Regering moeten nu enkele politiek-beleidsmatige keuzes worden gemaakt. Kind en Gezin hoopt dat we hier in de komende weken meer duidelijkheid kunnen over krijgen. We hopen in het Raadgevend Comité van maart al meer informatie te hebben.

Worden die keuzes tussentijds ook met de sector gecheckt? Aftoetsing met de sector zal de invoering later vergemakkelijken. De eerste formele aftoetsing zal via het Raadgevend Comité van Kind en Gezin gebeuren.

RSZ-problematiek diensten voor onthaalouders (Filip Winderickx)

De diensten betalen voor de onthaalouders een RSZ-bijdrage aan de RSZ. Voor het decreet betaalde Kind en Gezin dit aan de diensten kostendekkend terug. Met het decreet zijn de subsidies verbonden aan subsidie per plaats om de RSZ-kost te dekken. Dit komt niet steeds overeen met wat men aan de RSZ moet betalen, hoewel K&G hiervoor net hetzelfde budget van voor het decreet heeft ingezet. Het probleem ligt vooral bij de private diensten, waar het bijdrage % hoger ligt. Het is ook gerelateerd aan de manier waarop RSZ berekent, nl per onthaalouder. Afhankelijk van het effectieve opvangvolume van de onthaalouder, betaal je relatief meer of minder RSZ-bijdragen. Bijdrage is relatief lager bij onthaalouders die minstens 80% of voltijds werken. Bij onthaalouders die minder tijd werken of minder kinderen opvangen zijn de bijdragen heel hoog. Nu wordt er verder onderzocht waar het probleem precies zit. Sinds recent vallen de openbare vallen nu ook onder de RSZ (voorheen RSZ PPO) waardoor het bijdrage% stijgt, wat een probleem zou kunnen worden. Er is nu nog wel een bijdrageverschil van 2,25%.

MB kwalificaties (alleen voor baby's en peuters!) – zie ook powerpoint (Anke Willekens)

Het ministerieel besluit dat uitvoering geeft aan het Vergunningsbesluit van 22/11/2013 vervangt volledig het vorige en is net in werking getreden.

Er moest een omzetting van de Europese Richtlijn komen. De inhoud is 90% hetzelfde gebleven. Wat is er veranderd?

- De organisaties die attesten mogen afleveren staan in de bijlage in het besluit. De criteria hiervoor zijn dezelfde gebleven.
- Voor attest levensreddend handelen wordt naar Europese richtlijnen verwezen, maar dat betekent geen wijziging in de praktijk.
- De opleidingsorganisaties voor de kennismakingsmodules gezinsopvang moeten een interne controle instantie hebben.
- De formulering van de externe controle-instantie is zo aangepast waardoor buitenlandse organisaties ook in aanmerking kunnen komen voor het afleveren van de attesten als ze een buitenlandse externe controle-instantie hebben.
- Een aantal diploma's worden gelijkgesteld als attest organisatorisch beheer, bv. bachelor of master TEW
- Toevoeging van 2 opleidingstitels (=Europese term voor kwalificatiebewijzen)
 - Kinderbegeleider baby's en peuters: na 18 modules (kan dan niet in buitenschoolse werken)
 - diploma verantwoordelijke in de kinderopvang van Syntra is verlengd naar eind 2018.
- Als een Europese onderdaan in de Europese Unie (en Zwitserland, IJsland, Noorwegen en Liechtenstein) een beroep kan uitoefenen en hij heeft een beroepskwalificatie in een lidstaat behaald, dan moet hij dat ook kunnen doen in een ander land. Er is een verschil tussen onderdanen die zich willen vestigen en onderdanen die tijdelijk en occasioneel kinderopvang wil komen doen. Kind en Gezin behandelt aanvragen op basis van principes in de richtlijn. We moeten hierover nog verdere kennis en ervaring in opdoen.

Er komt nog een snelinfo over met een aangepaste brochure en schema's.

Budget, uitbreiding en IKT-mix – zie ook powerpoint (Dieter Vanhecke)

Onder voorbehoud van politiek akkoord:

- Er komen middelen voor
 - de omschakeling van niet gesubsidieerde plaatsen naar basissubsidie (trap 1). Voorrang voor zij die al het langst bestaan. We hopen alle plaatsen van voor het decreet zonder subsidie dit te kunnen geven. Als er nog budget over is, gaat de voorrang naar zij die al langst bestaand sinds het decreet.
 - inkomenstarief, trap 2B groepsopvang
 - voorafname voor de grootsteden: 20% Antwerpen, 10% Brussel, 5% Gent. Dit wordt vooral voor de uitvoering van de convenanten gebruikt (steden doen hierbij prefinanciering en Vlaamse Regering heeft zich geëngageerd om deze plaatsen bij voorrang over te nemen).
 - verdeling tussen nieuwe plaatsen en plaatsen voor omschakeling. Ze worden verdeeld via programmatie.
 - Dit zijn richtaantallen, de effectieve kostprijs kan dit nog doen variëren.
- We hopen binnenkort een oproep te kunnen doen naar de sector.
- We willen wat tijd geven zeker voor het advies lok bestuur voor trap 2. Belangrijk is dat de gemeente hun criteria kenbaar kunnen maken zodat de organisatoren zich daarop kunnen afstemmen (2 maanden criteria, 1 maand om aanvraag in te dienen).
- Er komen middelen om buitenschoolse aan inkomenstarief aan te bieden. Nu kunnen enkel de vroegere erkend dit doen. Voortaan zou het ook door de vroegere zelfstandige met IKG kunnen. Hiervoor is een wijziging BVR nodig. Als het goedgekeurd wordt, kan het vanaf 1 januari, en men moet het doen vanaf de zomervakantie. Als die goedkeuring nog lang op zich laat wachten, zal terugwerking moeilijk worden.
 - Moet de opvang iets vragen om dit te starten? Neen, we gaan dit automatisch doen en de opvang hierover informeren. Opvang moet dan ouders informeren die een attest kindcode moeten aanvragen.
- 1.2 mio om 210 SALK-plaatsen over te nemen van de provincie Limburg

Voor de rest van het budget is er nog geen bestemming, daar is nog politiek overleg voor nodig.

Momenteel is er geen budget voorzien om in 2017 een volgende stap in het groeipad van 2B naar 2A gezet (moet tegen 2020 gebeuren).

Voor de start van het decreet is de mogelijk gegeven aan erkende organisatoren om extra capaciteit te voorzien zonder subsidies. Komen zij nu in aanmerking voor de uitbreiding? De focus is vooral de vroegere zelfstandige opvang met een attest van toezicht die nu nog geen subsidie hebben. De vroegere erkende crèches die extra niet gesubsidieerde plaatsen hebben kunnen wel een aanvraag doen voor trap 2 als ze in de lijst van de geselecteerde gemeentes vallen.

Aanpassingen BVR inkomenstarief – zie ook powerpoint (Dieter Vanhecke)

- Buitenschoolse inkomenstarief (zie hierboven)
- Bestellen is betalen.
 - Het is een moeilijke oefening om naar een evenwichtige voorstel te komen, rekening houden met het belang van de ouders en de financiële leefbaarheid van de organisator. Het volgend voorstel ligt op de politieke tafel.
 - Uit onderzoek kwam een grote variatie. De respijtdagen zijn bedoeld om op onvoorziene afwezigheden zoals ziekte in te zetten en niet zozeer voor gezinsvakantie. Na overleg met het RC en het voortgangsoverleg is het voorstel dit niet regelgevend te regelen maar in te zetten op sensibiliseren.
 - De vraag was om meer eenvormigheid te creëren voor de kost van ongerechtvaardigde afwezigheden als de respijtdagen op zijn. In de consultatie van het Raadgevend Comité en het Voortgangsoverleg bleek er diversiteit van de verwachtingen op dit vlak. De politieke beslissing zal de doorslag geven.
 - Voor de kwetsbare groepen zijn/komen er allerlei hulpmiddelen om de sociale functie te ondersteunen: Kind in Beeld inkomenstarief, workshops sociale functie. In het concept flexibele opvang zal ook meer aandacht gaan naar flexibel inspelen op opvangvragen (bv. occasioneel)
- IKT-mix ligt ook voor. Daar is een politiek akkoord over. Er is een proeftuin van 10 locaties waar zowel met als zonder inkomenstarief kan worden gewerkt (enkel voor zij die nu al met inkomenstarief werken). Start vanaf 1 april 2017. Er zijn 21 aanvragen binnen. Er is geen garantie dat de plaatsen die in dit kader met vrij tarief werken zullen automatisch gesubsidieerd worden, maar er is niet per definitie een uitsluiting voor uitbreidingsrondes zoals vroeger. Op 17 februari is er een werkgroep met de sector, de bedoeling was om uiterlijk tegen 1 maart te beslissen.
- Nog een hele reeks aanpassingen voor inkomenstarief, die toegelicht zijn op het stakeholdersoverleg inkomenstarief (zie powerpoint)
- De sector meldt dat er wat weinig info staat in de begeleidende mail aan organisatoren om steekproeven mee te onderzoeken. Kind en Gezin vraagt concrete voorbeelden te bezorgen aan Christophe.Verhaeghe@kindengezin.be. Er is ook soms meer tijd nodig.

Fiscale attesten ouders (Filip Winderickx en Katrien Gerard)

Ouders krijgen een fiscaal attest voor de kosten van opvang. De bedoeling zou zijn dat ouders de gegevens al vooringevuld zien staan in Tax on web. FOD financiën zal een aantal organisatoren uitnodigen om na te gaan wat de mogelijkheden zijn voor de uitwisseling van informatie over wat ouders effectief betaald hebben. Het is goed om de softwareleveranciers hierbij te betrekken.

Volgend sectoroverleg

9 juni 2017.